

Tradicions que no devem perdre

Quan caurà a les vostres mans aquesta circular haurà començat o estarà a punt d'encetar el mes que per antonomasia és el del rosari.

¡Com s'han perdut aquelles belles costums que no mancaven a cap llar que es tinguéssin per cristiana! El Sant rosari era una de les més sagrades a cada llar.

El cap de casa, bon pic arribat el capvespre, agafava aquells grossos rosaris que, penjats a l'escon o be darrera la porta, eren la senyal de que aquella família era cristiana, i començava, amunt i avall, a desgranar aquell enfilall de roses que oferien tots a Maria.

¿Quin és, avui, el cap de casa que sàpiga dirigir el Sant rosari?

El rosari d'avui son les renyines, les males cares, les blasfèmies entre les mateixes famílies i per acabar una lletania de crítiques, murmuracions i odis.

Però, també, comparem aquella pau d'allavors amb la guerra d'ara. Abans, a casa era el niu de les il·lusions i del benestar, si voleu s'hi llescava el pa més moreno però, oïdà, quin regust més bo! Avui mengem el pa més blanc, però pastat amb crits i malhumor.

Abans, cada llar era pairal, avui, cada casa es una pensió.

Abans el cap de casa era el cap de família.

Abans, hi havia l'alegria, la germanor i la caritat que endolcia les penes. Avui, les cares llargues, l'egoisme i la modernitat porten la queixa, el mal humor i el desesper.

Però, abans es deia el Sant rosari i la gent vivia de la fe i la confiança amb Déu, avui hem perdut tota noció de fe i ni sabem el pare nostre per a invocar al Senyor.

En tot temps el Sant rosari —aquesta devoció Mariana— ha lliurat de flagells i de guerra els pobles, la societat i les famílies.

Octubre és el mes del rosari i seria cosa que molt plauria al Senyor que no el deixéssim un sol dia, això ens atrauria les benediccions damunt de les nostres famílies de Mollet i damunt dels seus fillots que han d'ésser els homes del demà, i no cal dir damunt dels seus camps.

No deixem perdre tan belles tradicions que ens llegaren —com un testament— els nostres avantpassats.

MOSSEN JOSEP ESTEVADEORDAL

D'altres temps

«Lo dia 13 desmontaren la màquina de treure aygua que algú o alguns instalaren aprop d'ahont comensa a regarse en lo rech del Trench. Déu fassi que no hi hagi de tornar-si a posar, que evitarà moltes pérduas y murmuracions.»

(19-IX-1897:)

«Lo dia 14 anaren uns quans ayguarregants del rech del Trench a posar aygua, segons diuhen, de franch.

Fa un tres mesos, si mal no recordem, que no s'han encès los farols més que en els dies de festa major y encara alguns s'apagaren aviat.

Lo diumenge s'acabà lo septenari a la Verge

dels Dolors ab Comunió general, ofici solemne y sermó que pronuncià lo senyor Rector».

(26-IX-1897:)

«Lo dia 13 del corrent, lo mestre particular d'aquí, senyor Vicens Plantada y Fonolleda, obsequià a sos deixebles ab un refresch per lo motiu de que no tocàren *nius, aucellets, ni animalons insectívoros*. Sols dos faltàren, los que prometèren no tornar-hi més, per lo que foren perdonats, podent disfrutar de la satisfacció general.

Aquesta Associació infantil, defensora dels animals insectívors, ja la fundà en lo dia 20 de maig de 1879.»

(19-IX-1902.)

Vida Religiosa

Catecisme parroquial. — Ha començat ja el nou curs de catecisme i que tots els diumenges, a dos quarts de quatre, s'ensenyarà a l'Església Parroquial. Recordeu la consigna: *Tots els infants al catecisme Parroquial.*

Pares descreients! No priveu que els vostres fills assisteixin al Catecisme.

Pares creients! Teniu obligació de portar els vostres fills al Catecisme.

L'escolania de Sant Vicenç de Mollet. — Arriben als quaranta els infants que s'han inscrit a la simpàtica Escolania, i cada dia, amb constància, assisteixen als assaigs de cant i de cerimònies. Com us plaurà veure aquests infants tan ben educadets!

Catequistes. — Recordeu que els pares i mares i la gent gran poden inscriure's com a catequistes. No tingueu excuses, car podeu fer un apostolat magnífic servint als infants el pa espiritual de la doctrina cristiana. D'ací depèn la renovació espiritual de la nostra vila.

Donatiu anònim. — Hem rebut d'un anònim la quantitat de 100 pesetes a favor de l'«escolanet» necessitat que no puguin pagar-li la sotana o sobrepenllig. L'Escolania agraeix un gest tant generós i espontani.

Noticiari local

De la passada Festa Major. — Involuntàriament ens deixàrem de consignar l'Exposició d'Aquarel·les de l'artista local Pere Soler; a dir veritat quedàrem agredablement sorpresos al comprovar el gran avenç que ha fet dit artista, del que esperem veure millor encara a l'Exposició d'Arts Plàstiques. Ens plau felicitar-lo sincerament.

Dels espectacles. — Recomanem altra vegada als nostres socis i molletans en general, mirar la qualificació moral que es troba cada setmana a la porta principal de l'Església, doncs en moltes ocasions resulta ésser bastant més restringida que la estatal.

Reformes. — Com a moviment de la Festa Major també ens deixàrem de consignar les moltes voreres que es construïren. Ara sembla ja la cosa més aturada, però ens consta i ho aprovem plenament, que és interès municipal fer construir totes aquelles que falten.

Tal volta ara seria ocasió per procedir a una campanya de petites reparacions, del tot necessàries, com són: Col·locar dos pedres de la vorada a la cantonada Lluís Duran-Ronda d'Orient, de lo que hem parlat varies vegades; igualment al final de l'Avinguda José Antonio; canviar una pedra de la vorada a la claveguera de la porta del Centre on lo més fàcil és posar-hi el peu i trencar-se una cama; reparar petits desperfectes de vorades, que d'altra manera s'aniran perdent, etc.

Un acord i dues propostes

En la reunió celebrada per la Comissió Permanent del nostre Ajuntament el dia 24 de setembre darrer, fou prè l'acord de destinar la quantitat de mil pessetes com a premis als carrers millor adornats, per llurs veïns, en la propera Festa Major d'estiu, quantitat que serà repartida per la Comissió de festes.

Es potser una de les poques vegades que en la nostra vila es prenen disposicions, de cara a la Festa Major, amb tant temps per endavant.

Les bases o condicions per les quals deuran regir-se les comissions de veïns, no creiem que estiguin redactades, però sens dubte deuran fer-se ràpidament, doncs esperar a darrera hora, es tenir d'obrar amb precipitacions, i feines fetes a correuita sempre tenen un defecte o altre.

Celebrem i aprovem aquesta idea, que serveix per a fer més atractiva i donar més relleu a la nostra Festa Major.

L'ornamentació de carrers, dintre els festeigs de la diada, devem considerar es de veritable caire popular, la seva preparació estableix un contacte entre veïns, aquells veïns que durant uns dies es reuneixen a casa de l'un o a casa de l'altre, treballant amb alegria i entusiasme per tal de que el carrer, el «seu carrer», sia el més lluit de tots.

Nosaltres, que hem seguit i seguim la vida del nostre volgut Mollet, hem vist que la Festa Major ha anat perdent, poc a poc, tot aquell sentit popular de temps passats en els seus programes, fins a acabar mercantilitzant-se de tal manera, que avui, preparar-se per a celebrar-la, és preparar un esforç econòmic força elevat. Hi ha gran varietat d'espectacles; a cafès i bars, serveis extraordinaris; però extraordinaris també arreu els preus d'entrades i consumicions.

Però, perdoneu, amics, veiem que el nostre llapis fuig del tema que havíem començat, i que lo que havem dit ara darrerament serà millor deixar-ho per a un altre article a publicar en vigílies de Festa Major.

*
* *

I per tal d'augmentar l'interès de col·laboració de tots els veïns i afegir un atractiu més, creiem oportú fer dues propostes, que veuríem amb goig siguessin acceptades per les nostres autoritats.

Una d'elles seria l'organització d'un concurs d'aparadors.

Entre els nostres comerciants hi ha hagut sempre el punt de, en tot temps, lluir-se més o menys en l'ornat i presentació del gènere a la vista del públic. Hem vist, ací a Mollet, durant l'any, aparadors arreglats amb força gust, i creiem que tractant-se d'un concurs i l'estímul de rebre les

Secció Pessebrista

Delegació de l'Associació de Pessebristes de Barcelona

Aquesta Delegació, desitjosa d'amparar i ajudar lo artístic, ha organitzat durant l'any una sèrie de visites col·lectives a Centres d'Art de la Ciutat Comptal. Mes, no satisfets encara i amb clara visió de la necessitat que té nostra vila de fer ressaltar els valors artístics locals, no ha regatejat esforços per tal de preparar la 1.ª Exposició Local Anual d'Arts Plàstiques, en la que els nostres artistes podran demostrar la seva vàlua presentant una o varies obres de les diferents Seccions de Fotografia, Pintura, Escultura, etc. Al mateix temps alguns artistes forans han ofert la seva desinteressada col·laboració per major esplendidesa de la festa.

Els preparatius en el futur Museu del Centre habilitat per sala d'exposicions, estan portant-se a terme escrupolosament a fi de que la presentació sia la que requereix una Exposició d'Arts Plàstiques, primera a la nostra vila de tals mires i magnitud. que, ajudant Déu, s'inaugurarà el proper 12 d'octubre, festa de la Verge del Pilar i de la Hispanitat.

Aquesta Delegació a l'organitzar una Exposició de tal magnitud ho fa amb el propòsit de continuar-ho cada any, cada vegada amb major amplitud i sempre amb la participació de tots els artistes locals, ja que per les manifestacions d'art donarem a conèixer el nivell cultural de la nostra Vila.

felicitacions dels admiradors, faria que tots els aparadors siguessin presentats amb tot luxe i gust artístic.

I finalment, la segona proposta.

Si volem que la nostra festa no estigui mancada de col·laboració popular, perquè no comencem per a fer un oferiment en les primeres pàgines del programa oficial?

Causa una penosa impressió obrir el programa oficial de festeig i trobar-se sense un senzill «Déu vos guard».

Sembla que sigui fet aquest programa oficial com a cosa obligada, com un deure que no es pot eludir. I té d'ésser completament ben diferent. Per mitjà de les seves pàgines, el nostre Ajuntament podria entrar en contacte amb la població, fer-li ofrena de les festes i convidar els veïns a celebrar amb unió i alegria la diada.

Hem aprovat un acord, i hem fet dues propostes. La manca d'espai no ens permet fer-les més extenses i detallades com voldriem, però no dubtem que per part de qui interressi seran compreses, i ens alegrariem que, corre gint-les si és necessari, fossin posades en marxa.

M.

Dates i dites

Es curiós observar les diferents maneres de salutar-se dels diferents pobles del nostre Planeta.

Els alemanys diuen: Com vos trobeu?

Els holandesos: Com aneu?

Els anglesos: Què és lo que feu?

Els espanyols: Com està?

Els francesos: Com es porta vostè?

Els xinesos: Com haveu menjat el vostre arròs?

Els egipcis: Transpireu bé?

Els lapons es freguen els respectius nassos.

Els indús es bufen respectivament les orelles.

Els insulars de Patras es passen per la cara el peu de la persona a qui volen salutar.

* * *

En el port de Palos es varen trobar els llibres de la casa Pinzón, la que va deixar a Colom les embarcacions i va subvenir les despeses. Per mitjà d'ells s'han pogut calcular amb exactitud lo que va costar el descobriment del Nou Món: *

Arreglar completament les tres carabels costà 14.000 pessetes. L'Almirallat guanyava 1.600 pessetes anuals, i els seus dos segons, 900 pessetes cadascun. Els homes de la tripulació, 50 rals mensuals, i llur alimentació costava 6 pessetes al mes.

Com el viatge durà des d'agost de 1492 a març de 1493, la suma total de sous i gastos puja a 22.050 pessetes. és a dir, el total de l'expedició escassament arribà a 30.000 pessetes.

* * *

Felip II envià a Roma, com Embaixador extraordinari, al primogènit d'una de les famílies de més rància noblesa, per tal de felicitar al Papa Sixte V, amb motiu de la seva elevació al solí Pontifici.

Extranyat Sixte V de que un jove sense pel a la cara presidís l'Embaixada d'Espanya en tan solemne ocasió, no pogué menys de preguntar-li:

—Tant necessitat està el vostre Rei i Senyor d'homes, que m'envii un jovenet sens barba encara?

A lo que contestà amb respectuosa tranquil·litat l'Embaixador:

—Si Sa Majestat cregués que la respectabilitat consisteix en la barba, vos hauria enviat segurament un mascle...

Vida del Centre

Prometatge. — Ens plau consignar el del consoci Joan Llobet qui s'ha promès a Montmeló amb la senyoreta M.ª Teresa Bufí. Els felicitem cordialment.

Matrimoni. — Darrerament i a la nostra Parroquia han tingut lloc els del soci i fins fa poc actiu element de l'elenc dramàtic, Antoni Puigdomènech amb bla senyoreta Montserrat Busquets i el del també consoci Jaume Selva Padrós amb Isabel Manils. A tots desitgem tota classe de ventures.

Cinema. — L'inauguració oficial de la temporada fou solemnitzada degudament mitjançant la projecció de la magnífica cinta espanyola *La mies es mucha*, completada amb una detectivesca i una còmica. Com a inauguració no podem queixar-nos, doncs si bé es varen perdre uns centenars de pessetes, l'assistència fou força nombrosa i la projecció magnífica, tant de sonoritat com de visualitat.

Teatre. — Els dies 20 a la nit i 21 a la tarda, i en sessions reservades únicament als socis, es representà la fina comèdia de Folch i Torres *Una noia per casar*, assolint amb ella el primer èxit d'una temporada que ara comença i per la que es tenen preparats veritables aconeixements teatrals, entre els que es contenen: *La educació de los padres*, *El cor del poble*, *El Compte Mitjacana*, original de Valentí Castanys, *Chiruca*, *El Port de les Boires*, episodi de la vida d'un sacerdot-obrer, i moltes altres que oportunament s'anunciaran.

A les representacions inaugurals varem deixar de veure molts socis, lo que fou una veritable llàstima, per la qualitat i ajust de l'obra.

El diumenge a la tarda, Mn. Estevadeordal aprofità un dels entreactes per parlar a tots els socis com ell sap fer-ho, encomiant la simpatia i afany de superació de Mollet i dels molletans i recomanant sobremanera a tots la col·laboració a la vida del Centre, assistint als seus espectacles, sentint cada u el Centre com a casa seva i, per lo tant, estimant-lo i apoiant-lo.

Donatiu. — Per un bon amic del Centre ens foren lliurades mil psetes, que han passat a alleugerir quelcom el dèficit econòmic ja tradicional als començos de temporada, encara que aquèsta, quelcom més carregada per diferents circumstàncies. Que Déu li ho premii com mereix i nosaltres desitgem.

Arxiu. — El passat dia 24, els socis Pou i Suné visitaren al senyor Rector de Martorelles interessant-se per algunes dades de l'Arxiu Parroquial.

Dit senyor els atengué en tot i per tot, donant-los algunes interessants notícies i prometent-los buscar bastantes coses més, a mesura que tingués temps, enviant-ho tot seguit. De resultes de tal visita es faran varies gestions a Barcelona que poden proporcionar detalls d'interès per la Història local, fins ara tant oblidada.

Ha estat adquirit d'ocasió un volum contenint els anys xx i xxi de «La Renaixensa», revista catalana, en el darrer dels quals, i datat a Mollet del Vallés el maig de 1891, hi ha un escrit titulat «Les berrugas curades suggestivament», del mestre i veterinari Vicenç Plantada i Fonolleda. Ha passat a enriquir l'Arxiu.

Museu. — El consoci Josep M.ª Parera ha donat varis fragments de roca amb incrustacions de fòsils. De Francesc Aguilar i procedent de Centelles, s'ha rebut un bonic i variat conjunt de fòsils.

Ens plau consignar que aquests darrers dies el soci Riera ha procedit a la decoració de la sala-Museu, que serà habilitada, des del dia 12 d'octubre, per Exposició, procedint-se tot seguit de clausurada aquesta al muntatge del Museu.

Delegació de l'Associació de Pessebristes. — En el sortej entre els seus socis, corresponent al mes de setembre, ha estat premiat el número 1, pertanyent al F. de J. al que, per lo tant, s'ha entregat la figura.

Secció Deportiva. — S'ha fet càrrec de la Secció la nova Junta formada de la següent manera: President, Joan Mora; Secretari, Joan Codina; Tresorer, Angel del Camp; Vocals, Ramon Rosés, Josep Alcobero, Enric Viñas, Antoni Creus i Adolf Rodríguez.

S'han format tres equips de basquet, primer segon i cadets, tots els quals participaran en els Campionats Diocesans, de primera els dos primers, i dins la seva categoria els darrers.

En altres números anirem informant del desenvolupament dels mateixos a la vegada que anirem presentant en la nova Secció *Deportistes molletans* les diferents persones que vetllen per la bona marxa del deport a la nostra volguda vila.

Perseverància. — La Lliga Parroquial rebé la visita de Mn. Regí, qui, amb paraules clares i amenes els exhortà a una incrementació de tandes d'exercicis espirituals, tot al costat del senyor Rector, proposant-los la festa del 12 i el Recés extraordinari que en tal data té lloc a Barcelona, per iniciament d'una nova etapa de la vida de dita Associació a Mollet.

Els assistents sortiren molt complaguts i animats.